

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ
(ИКТ) В УЧИЛИЩЕ”

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Дигиталната компетентност е една от осемте ключови компетентности, дефинирани от Европейската комисия. Познанията, получени в процеса на обучение и ползване на нови технологии, рефлектират върху всички умения, свързани с житейската реализация на личността и възможността ѝ за социална интеграция.

Достъпът до съвременни информационни технологии на учениците е неразделна част от достъпа до образование. Електронизацията на учебния процес е неотменим елемент на модерното училище. Навлизането на ИКТ в училище оптимизира процеса на обучение и повишава неговата ефективност.

През периода 2005-2007 беше реализирана Националната стратегия за въвеждане на информационните и комуникационните технологии в българските училища. В резултат на това в училищата бяха доставени над 65 000 компютъра. Днес голям дял от тях са излезли от употреба или са силно амортизирани и с ограничена функционалност. Част от училищата със собствени средства са обновили компютърната си база. Останалите, поради липса на финансови възможности или неизвеждане на ИТ дейността като приоритет, ползват остаряла техника.

Всичко това извежда необходимостта от стартирането на нов многогодишен проект за продължаващо въвеждане и обновяване на ИКТ в училищата. Предложената програма за 2012 г. е начало на нов четиригодишен обновителен цикъл и има за цел да осъвремени технологичната материална база в българските училища и да даде възможност за ползване на най-новите ИТ достижения в образователната система - компютърни и терминални решения с централизирано управление, зони за безжичен достъп, интерактивни периферни устройства и др.

Програмата подпомага и други дейности на МОМН, свързани с използването на националната ИКТ инфраструктура – държавни зрелостни изпити, външно оценяване, поддържане на регистри за завършена образователна степен, извънкласни дейности, целодневно обучение и др.

2. ЦЕЛИ

1. Гарантиране на минимална технологична обезпеченост на всяко училище чрез оборудване с компютърни терминални решения.

Целта на четиригодишния проект е във всички училища да бъдат обновени и заменени компютърните станции със съвременни терминални решения. Предимствата на технологията са в пригодеността ѝ към учебния процес, по-ниска цена и по-малки текущи разходи, по-лесно управление и по-голяма дълготрайност във времето (основно се налага да се осъвременява сървърната част, а терминалите могат да се ползват доста по-дълго поради липсата на движещи части и опростената архитектура).

На всяко училище ще бъдат предоставени терминални компютърни станции или средства за закупуването. Това ще става по формулата: минимум три (3) работни станции на училище плюс една станция на всеки 13 ученика в редовна форма на обучение.

2. Подпомагане на училищните програми за продължаващо въвеждане и обновяване на ИКТ в училищата чрез предоставяне на финансова възможност за реализиране на допълнителни технологични дейности по избор на училищата.

3. Осигуряване на високоскоростна информационна свързаност на всяко училище до национални и международни образователни ресурси.

3. ОБХВАТ

Програмата за 2012 г. обхваща следните дейности:

1. Осъвременяване и разширяване на технологичната материална база в училищата чрез въвеждане на компютърни терминални решения.

2. Осигуряване и поддръжка на опорна свързаност на училища и достъп до интернет и Пан-европейската изследователска мрежа GÉANT.

3. Поддържане на ИКТ хелпдеск и център за контрол и мониторинг на мрежата и услугите и регионални възли на територията на страната

4. Осигуряване на награди за изявени ученици и учители в сферата на информационните технологии

Общ бюджет за дейностите по програмата: **6 500 000 лв.**, от които **5 000 000 лв.** за първата дейност.

4. МЕТОДОЛОГИЯ НА РАБОТА

Акцентът на програмата и на четиригодишния проект ще бъде обновяването и подмяната на технологичната материална база. За тази цел МОМН ще изготви и предостави на училищата минимални изисквания за технологично оборудване, базирано на терминални решения с централизирано управление.

Училищата предоставят по служебен път в МОМН заявки, които включват информация за размера на съфинансирането, което са готови да осигурят.

Министерството на образованието, младежта и науката класира постъпилите заявки въз основа на заявения процент на съфинансиране. Училищата, заявили по-висок процент на съфинансиране, получават финансиране по-рано (целта на четиригодишния проект е всички училища да получат финансиране, независимо от възможностите им за съфинансиране), като през 2012 г. се финансират училищата класирани по-напред до изчерпване на средствата за дейността. За по-големите училища, за които по формула се получава финансиране на над 40 компютъризирани работни места, за 2012 г. се предоставят средства за оборудване с до 40 работни места, като разликата се финансира през следващите години.

За закупуване на оборудването се предоставят целеви средства по делегираните бюджети на училищата (в случаите в които училищата се финансират от друг ПРБК, министърът на образованието, младежта и науката предлага на министъра на финансите да се извърши компенсирана промяна). Част от оборудването може да се предостави и въз основа на централизирана процедура, проведена от МОМН по реда на Закона за обществените поръчки, ако процедурата е приключила със сключването на договор(и) и доставката може да се извърши в рамките на сроковете за изпълнение на програмата.

При наличие на икономии от други програми или дейности на МОМН в рамките на година министерството може да предостави допълнителни средства по програмата, които да се използват за финансиране на дейността по обновяване и разширяване на технологичната материална база в училищата чрез въвеждане на компютърни терминални решения в по-голям брой училища спрямо първоначално одобрените за финансиране. Определянето на допълнителни училища се извършва съгласно класирането, извършеното въз основа на заявения процент съфинансиране.

Училищата ще бъдат запознати с типови технологични решения, изборът между които ще се извършва от тях самите. Всеки избор на фирма изпълнител задължително следва да включва ангажимент за инсталация и настройка на мрежовото решение, наличие на софтуер за централизирано управление и обучение на учителите, отговорни за компютърните кабинети.

В случай, че заложеното съотношение брой ученици на компютъризирано работно място бъде постигнато и остават средства, те ще бъдат пренасочени за други ИКТ дейности в училището. Това могат да бъдат изграждане на зони за безжичен достъп, закупуване на учебен софтуер, стационарни и преносими компютри, мултимедийни проектори и интерактивни дъски и др. За реализирането на допълнителни мерки ще може да се използва и финансирането по програмата в случаите, когато училището е въвело компютърни терминални решения през последните три години, в резултат на което е достигнало необходимия брой компютъризирани работни места съгласно формулата.

Ще бъде осъвременена и информационната система на образованието, като ще се направят опити за поэтапна електронизация на информационните процеси в училищата – масирано навлизане на електронни дневници, централизирано агрегиране на оценки и

отсъствия в базите данни на МОМН и др. за което през 2012 ще бъдат направени няколко пилотни внедрявания.

5. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Очакваните резултати са, както следва:

- обновяване на компютърната материална база, с минимум 10 000 нови компютъризирани работни места, базирани на терминални решения;
- постигане на съотношение ученици на компютъризирано работно място не по-лошо от средно за системата 1:12 (в края на четиригодишния период);
- свързаност на 100% от училищата с интернет и с европейското образователно пространство при гарантиран достъп до контролния център за управление на мрежата и съдържанието;
- изграждане на зони за безжичен достъп в нови 70 училища;
- по-нататъшно развитие на информационната система на образованието и увеличаване на училищата с действащи електронни дневници;
- осигуряване възможност на изявени ученици и учители по-ефективно и пълноценно да участват в изпълнението на целите на програмата и да развиват иновативен капацитет.

6. ОТЧЕТ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Националната програма се отчита чрез електронна система (включваща отчетни форми, които се попълват от училищата и заверяват с електронен подпис). Отчетът включва информация за:

- закупените и въведени в експлоатация терминални станции;
- финансовите параметри на закупената техника;
- отчета на получените средства;
- изградените зони за безжичен интернет;
- други.

7. МОНИТОРИНГ

При реализацията на програмата се осъществява мониторинг на две нива:

- проверки, анализи, изготвяне на междинни и финални отчети и доклади, базирани на пряката и на обратната връзка между лицата и организациите, имащи отношение по изпълнението на програмата, осъществен от Министерството на образованието, младежта

и науката и регионалните инспекторати по образованието, за целите на програмата, съгласно утвърдените им правилници за дейността.

- оценка за изпълнението на програмата от външна организация.

Разходите за мониторинг са в рамките на разчетените средства по програмата.

8. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности, финансирани от фондовете на Европейския съюз.